

Sviluppar vinavant l'instrucziun da la lingua estra

La regenza rispunda ina dumonda parlamentara da deputada Sandra Locher Benguerel

DA MARTIN CABALZAR

■ **Bain ha il pievel grischun refusà cun gronda evidenza l'iniziativa da linguas estras en scola. Restada è dentant ina tscherta critica davart la moda e maniera co quest'instrucziun vegn intermediada e tge pussaivladads ch'existan da sviluppar vinavant l'instrucziun da la segunda lingua (emprima lingua estra) entaifer il rom legal existent.** Sco quai che l'interpellanta deputada Sandra Locher Benguerel sincerscha envers La Quotidiana han directamain suenter la votaziun differentas persunas responsablas per la furmaziun ed en spezial las organisaziuns linguisticas rendè attent ch'ellas sustegnian mesiras che hajan la finamira da sviluppar vinavant las cundiziuns generalas da l'instrucziun da la segunda lingua. Quai sa chapescha en il rom da las prescripziuns legalas vertentas. Sco quai che deputada Locher puntuescha saja impurtant da coordinar l'ulteriu proceder e d'accordar iniziativa persunalas ina cun l'autra.

Dumondas concretas a la regenza
Sandra Locher e 74 consignant han tschentà en quest connex differentas dumondas concretas a la regenza. Tranter auter vulan els saver tge pussaivladads che la regenza vesa per sviluppar vinavant l'instrucziun da la segunda lingua en spezial areguard la finamira oriunda da la lingua da contact. Locher che ha era gi inoltrà in'incumbensa concernent il concept per promover il barat linguistic en scola vul saver sche la regenza è pronta da realisar per quest intent in'offensiva da reclama en las scolas grischunas. Plinavant vul ellas savair da la regenza sche quella è pronta da surdar a la Scola auta da pedagogia l'incarica d'inventarisar en il rom d'in studi empiric da l'instrucziun da la segunda lingua en las scolas grischunas e d'elavurar sin fundament da quai pusseivladads per in ulteriu svilup da la didactica da lingua. Tenor Locher fissi en quest connex d'avantag d'envidar las organisaziuns involvidas sco la Scola auta da pedagogia, las organisaziuns linguisticas e las autoritads da scola ad ina maisa

L'instrucziun da l'emprima lingua estra en scola chaschuna era suenter la refusa da l'iniziativa da linguas grondas discussiuns entaifer il Grischun.

FOTO Y. BÜRKL

da dialog cun l'intent da tschertgar cuminaivlamain soluziuns che lubeschan da sviluppar vinavant l'instrucziun da la segunda lingua estra.

La regenza rispunda

En sia risposta accentuescha la regenza che la finamira oriunda da la lingua da contact saja stada «l'inscunter cun auters umans sco contact intenziunà cun l'emprima lingua estra». Tenor la regenza saja l'instrucziun da l'emprima lingua estra vegnida sviluppada vinavant permanentamain en il decuors dls ultims 20 onns. Uschia è vegnì unifitgà il cumenzament da l'instrucziun da la 1. lingua estra sin l'onn da scola 1999/2000 en la 4. classa dal stgalim primar en tut ils trais intschess culturals linguistic: Dapi lura vegn instrui sco 1. lingua estra talian resp. rumantsch en las scolas primaras tudestgas, e tudestg en las scolas primaras rumantschas e talianas. Dapi l'onn da

scola 2002/03 vegnan instruids sin il stgalim secundar I ina lingua chantunala (talian u tudestg) sco er englais sco roms obligatorics. L'onn da scola 2010/11 è vegnida anticipada la 1. lingua estra da la 4. a la 3. classa dal stgalim primar e dapi l'onn da scola 2012/13 vegn instrui englais sco 2. lingua estra a partir da la 5. classa primara. Da tut quests svilups saja vegnì tegnì quint cun in'adattaziun cuntinuanta dals meds d'instrucziun, da l'accompaniment didactic e da l'extensiu da la scolaziun e da la furmaziun supplementara.

Instrucziun da lingua el rom dal Plan d'instrucziun 21

Tenor la regenza è in ulteriu svilup da l'instrucziun da linguas collià stretgmain cun il nov Plan d'instrucziun 21. «Ils plans d'instrucziun da lingua che sajan vegnids sviluppad apostas per il PI21 GR sa basan sin las enconuschientschas

didacticas las pli novas (didactica da plurilinguitad)», scriva la regenza.

La finamira da la didactica da plurilinguitad è l'emprer linguas estras sco abilitads communicativas. Quellas vegnan cuntanschidas cun applitgar la lingua en situaziuns uschè autenticas sco pussaivel ed en in contact linguistic direct (p.ex. barat linguistic).

Ultra da quai pussibiltascha il PI21 GR sco rom d'elecziun sin il stgalim secundar I in'approfondaziun da la 1. lingua estra. Actualmain vegnì luvurà vi da la realisaziun dal PI21 GR en furma da purschidas da furmaziun supplementara sco er vi da l'ulteriu svilup cuntinuand da materialias d'instrucziun. Quai saja in process che cumpiglia ils proxims onns.

Barat linguistic entaifer las scolas dal Grischun

La realisaziun concreta da l'incumbensa cumpiglia ina meglra survista da la pur-

schida sin la pagina d'internet da l'uffizi per la scola populara ed il sport (USS). Supplementarmain stattan a disposiziun differentas resursas (p.ex. la tschertga da classas da partenadi e d'alloschis) e materialias (p.ex. propostas elavuradas da nov per activitads durant il barat linguistic). Ultra da quai èn las responsabladads amministrativas internas vegnidas reorganizadas. Per render pli enconuschentas las novas purschidas ha il USS realisà dapi l'avust 2018 differentas mesiras da reclama, concretamain la publicaziun sin la pagina d'internet dal USS, la publicaziun en la circulara da l'inspecturat da scola, la publicaziun d'in artitgel en il «Fegl scolastic grischun» (4/2018) sco er l'infirmaziun da tut las direcziuns da scola tras l'inspecturat da scola il schaner 2019.

Spitgar ils resultats dal studi empiric

La surdada d'ina incarica per far in studi empiric da questa dimensiun saja colliada cun custs ch'èn suttemess a la lescha da submissiun. I possa vegnir examinà il pli baud suenter la terminaziun da la fasa d'introducziun dal PI21 GR da conceder ina tala incarica, scriva la regenza.

Il barat tranter tut ils acturs involvids sajan da realisar en tscherts puncts adina cur che resultats empirics actuals èn avant maun che giustifitgeschian uschia ina discussiun sistematica davart l'ulteriu svilup da l'instrucziun da la 1. lingua estra sco gruppas da barat linguistic, svilup da materialias d'instrucziun, concepziun d'occurranzas da furmaziun supplementara.

L'examinaziun da las cumpetenzas fundamentalas en ils roms lingua da scola sco er 1. e 2. lingua estra a la fin dal temp da scola obligatoric cumenza – tenor la regenza – la primavaira 2019 cun ina fasa da pilot, avant che la retschertga principala vegn fatga l'onn 2020. Ils resultats da questa evaluaziun vegnan publicads probablmain l'onn 2022. «Sch'i pon vegnir deducidas recumandaziuns da quai, vegn il Grischun a las examinar ed a las realisar sche necessari», conclude la regenza.